

**PRVI
SLOVENSKI
TURNIR
V MALOM
NOGOMETI
STR. 4**

**»ČE VEM ŠE EN
JEZIK,
SEM ŠE EN
ČLOVEK«
STR. 7**

Porabje

ČASOPIS SLOVENCEV NA MADŽARSKEM

Monošter, 12. avgusta 2010 ☼ Leto XX, št. 32

Veški den na Verici

7. avgusta je na Verici vse »dišalo« po veškem svetki. Po istini je tó dišalo, vej pa pod brejzami pri kulturnom daumi se je v šesti kotlaj kūjalo nika dobroga, žmanoga. Ekipe (csapat), stere so se zglasile na kūjarsko tekmovanje, so od edne vöre naprej pripravljale svojo gesti v bogračaj ali velki kotlaj. Nej samo domanje ekipe, liki prišli so podje iz Čepinec tó, da bi pripravili pravi prejkumurski golaž. Eni so kūjali divjačino, drugi svinjsko mesau, tretji piščancji paprikaš, tak ka so se sage mejšale z dimom ognja, na sterom so se vse te dobrote kūjale. Človeki so se vse sline cedile, če je malo kauli ojdo.

Dapa najprva je trbelo poskrbeti za dūšo, samo po tistim za tejló. Dvorana kulturnoga dauma se je za edno vöro spreobrnila v priložnostno cerkev. Nauvi župnik Tibor Tóth je slūžo sveto mešo. Če rejsan je samo pred dobrim kednom prišo v Porabje, ga Veričani poznajo, vej pa gda je bijo pred osmimi lejtami eno leto kaplan v Števanovci, so oni tó ta k meši ojdli. Slovenski Očenaš, steroga se je te navčo, je ešče nej pozabo, zdaj ga je tó z verniki vred molo.

Po končani meši je oder prejkvzela kultura. Lidi iz vesi pa okaulice sta pozdravila župan vesi Andraš Dončec pa predsednik slovenske samouprave Pišti Trajbar, sta se zahvalila za pomauč sponzorom pa vsejm, steri so pomagali pri organizaciji. Oder se je potejm napuno z veselimi mlajši. Otroška folklorna skupina ZS, stera dela na števa-

Mlašeča folklorna skupina ZS iz Števanovec

Veričani pa gostje v kulturnom daumi

novskoj šauli, je letos dosegnila lejpe uspehe. Po medobčinski reviji mlašeči folklorni skupin so prišli tadale na regionalno, po tistim pa na državno revijo, gde se notapokažejo najbaušče mlašeče folklorne skupine v Sloveniji. V lejpi nauvi gvantaj so flajnsno zaplesali na muziko harmonikaša Borisa Velnera. Ranč tak je bilau tau pri najnovjši porabski skupini. V folklorni skupini penzionistk, stera je začnila delati na prošnjo samij penzionistk, plešejo ženske od Slovenske vesi pa vse do Andovec. Pomaga njim pa ji strokovno vodi Dragica Kolarič iz Beltinec. Tau je biu njini prvi nastop, zaplesale so venca prekmurski pa porabski plesov. Zdaj so bile ešče brezi noš, brezi gvanta za oder, dapa kak smo zvedli od povezovalca programa Lacina Domjana, za piknik penzionistov do že meli nošo tó. S kulturnoga programa veškoga dneva pa ne smej faliti veselidja, veseloga popejvanja. Za tau so poskrbeli ljudski godci pa pevci iz Černelavec. Mlajši so tó na svoj red prišli, na dvauri so bila gorpostavljena igrala zanj, pa če rejsan je naraji deževalo, nji je tau nej mautilo.

Na žalost se vse bole zapiramo, tistih naravnih prilik (lūpanja goškic, kukarce, delo po njivaj, mlatidev), gda so lidgé prva vkūpojldi, je vse menje. Zatok vsakša ves, vsakša skupnost (közösség) mora meti svoje svetke, gde se lidgé leko srečūvlejo, veselijo.

M. Sukič

Zlatomašnik v Monoštru

Bila je vroča junijska nedelja leta 1960, ko so monoštrski in porabski verniki napolnili baročno cerkev v Monoštru, kjer je imel svojo novo mašo porabski Slovenec, Štefan Šömenek, ki je v Veszprému 25. junija 1960 sprejel zakrament duhovniškega posvečenja.

Dogodka se seveda sama ne morem spomniti, saj še nisem živela. Pripovedovala

toplimi besedami pozdravil Endre Dončec, predsednik cerkvenega odbora v Slovenski vesi, temu je sledila recitacija mlade »važčanke«, Zsuzsanne Németh. Tudi gospod Gábor PácZ je imel kratek govor ter predal spominsko darilo gospodu zlatomašniku.

Najbolj pa so slavjenca razveselile Slovenke, ki so pod vodstvom Marije Trifusz

Zlatomašnik Štefan Šömenek v monoštrski cerkvi, kjer je imel pred petdesetimi leti svojo novo mašo

mi je mama, ki jo je sosedov sin, že pokojni Bela Sukič, z motornim kolesom pripeljal k maši...

V nedeljo, 25. julija, so se v monoštrski cerkvi spet v lepem številu zbrali verniki, da bi se udeležili 50. obletnice prej omenjenega dogodka: zlatomašnik Štefan Šömenek je v domačem kraju, v cerkvi, v kateri je služil prvič pred oltarjem kot že posvečeni duhovnik, imel zlato mašo.

Porabci se radi udeležujemo dogodkov, ki so namenjeni temu, da bi počastili naše rojake, ki jih je življenjska pot sicer odpeljala iz naših krajev, so pa postali drugod častitljivi ljudje v okolici, kjer so delovali.

Zlata maša se je začela ob štirih popoldne. Zlatomašnika je najprej pozdravil domači župnik, Ferenc Rímfel, mu izrekel iskrene čestitke ob obletnici ter posredoval svoje dobre želje.

Nato je gospoda Šömeneka s

zapele slovensko Marijino pesem:

»Ko zarja zlata nam gore, Mariji darujem srce.

Lepo jo pozdravim,

Iz srca ji pravim: Marija, o prosí zame.«

Med pozdravi je gospod Štefan vsakomur povedal nekaj osebne, pripovedoval o svojih spomnih na rojstni kraj. Slovenkam seveda v domači govorici, in čeprav nas je opozoril, da jezik premalo vadi, se je čutilo, da materne jezika ni zanemaril. Dvournna maša je potekala v posebnem vzdušju in pustila lepe spomine v vernikih, ki so se je udeležili.

Zlatomašnik Štefan Šömenek se je rodil 6. aprila l. 1935 v Slovenski vesi. Verna domača družina ter menihi v Monoštru so ga spodbujali, da si je izbral težek, vseeno pa lep »poklic«, saj se je odločil, da bo vse svoje življenje služil Bogu, tako bo lahko največ pomagal tudi

ljudem.

Po novi maši ga je škof takoj namestil v sosednjo župnijo Zala, postal je kaplan v vasi Nemesapáti. Od leta 1968 je z ljubeznijo, potrpljenjem, navdušenjem in vztrajnostjo služil vernikom naprej kot župnik v vasi ter na podružnicah Alsónemesapáti in Vöckönd.

Leta 1983 je moral prevzeti tudi župnijo v Zalaszentivánu, h kateri sta bili priključeni podružnici Alibánfa in Petóhenye.

50 let ga niso premestili - kot je pri maši sam povedal - so škofje pozabili nanj in ga pustili na istem mestu do sedaj. (Redko kdaj se zgodi na Madžarskem, da kateri duhovnik toliko let ostane v enem kraju, saj so - na našo veliko žalost - prav v tem mesecu premestili iz naših krajev edinega slovenskega župnika, ki obvlada tudi našo govorico, gospoda Ferenc Merklia.)

V veliki župniji je Štefan Šömenek pustil v ljudeh globoko sled z globoko vero, dobroto, voljo in marljivostjo. Postal je prijatelj, učitelj in spremljevalec otrok, mladine, mladih zakoncev in njihovih družin ter starejših ljudi.

Namenjal je stalno in posebno skrb sakralnim objektom: vodil je obnove, gradnje cerkva in župnišč.

Že nekaj časa ima funkcijo nadškofovega svetovalca. Je častiljiv član tamkajšnje skupnosti, na podbudo vernikov je prejel veliko državno priznanje, najbolj pa je ponosen na to, da ga priznava kot družinskega člana več generacij.

Tudi mi mu čestitamo, želimo mu dobro zdravje in naj mu Bog nakloni milost še veliko let služiti v zadovoljstvo Njemu in ljudem, vernikom.

Erika Köleš Kiss

POZIV

Državni sekretariat za verska in narodnostna vprašanja ter odnose s civilnimi organizacijami pri Ministrstvu za javno upravo in pravosodje pod vodstvom državnega sekretarja Lászla Szászfalvija daje pobudo za družbeni dialog za nadaljnje razvijanje pravnih okvirov, ki zagotavljajo ohranitev manjšinskih kultur in jezikov v okviru skladnega sožitja manjšin in večinskega naroda.

Vlada si šteje za pomembno nalogo pregled zakonskih aktov in podaktov, ki se nanašajo na pravice narodnih in etničnih manjšin oz. njihovih organizacij. Namen obširne revizije je zagotoviti primerne pravne okvire za uveljavljanje možne najširše kulturne avtonomije manjšin.

Zato je potrebno ponovno premisliti vsebino manjšinskega zakona, ki je bil sprejet pred 15. leti in revidirati vlogo in učinkovitost manjšinskih samouprav ter civilnih organizacij.

Obširno delo želimo opraviti v partnerstvu s predstavniki in zastopniki organizacij, ki zastopajo manjšine. Računamo na konkretno sodelovanje članov posameznih manjšinskih skupnosti, civilnih organizacij in inštitucij.

Prvotni namen dialoga je, da zberemo predpise, sklepe, ki ovirajo, otežkočajo delovanje manjšinskih organizacij oz. pripravimo predloge za spremembo le-teh.

Ministrstvo za javno upravo in pravosodje ima posebni elektronski naslov, na katerem sprejema vaša mnenja in predloge.

Vaše konkretne predloge, pripombe pričakujemo na e-pošto: nekjoganyag@kim.gov.hu do 31. avgusta 2010.

FELHÍVÁS

A Közigazgatási és Igazságügyi Minisztérium Egyházi, Nemzetiségi és Civil Kapcsolatokért Felelős Államtitkársága Szászfalvi László államtitkár vezetésével társadalmi párbeszédet kezdeményez a többség és a kisebbség harmonikus együttélése során megvalósítható, a kisebbségek kultúrájának, anyanyelvének megőrzését és fejlesztését biztosító jogszabályi keretek továbbfejlesztése érdekében. A minisztérium 2010. augusztus 31-ig várja a civil és érdekképviseleti szervezetek véleményét, javaslatait.

A kormány kiemelt feladatának tekinti a magyarországi nemzeti és etnikai kisebbségek, azok szervezeteinek jogait érintő törvényi rendelkezések áttekintését. Az átfogó felülvizsgálat célja a kisebbségek kulturális autonómiájának minél szélesebb körű érvényesítését biztosító megfelelő jogszabályi keretek megteremtése.

Ehhez szükség van a több mint 15 éve megalkotott kisebbségi törvényben foglaltak újragondolására, a civil szervezetek és a kisebbségi önkormányzatok működési hatékonyságának és a jövőbeni szerepük felülvizsgálatára.

E nagyszabású munkát a kisebbségek legszélesebb körű képviselőinek partneri bevonásával kívánjuk elvégezni. Számítunk tehát a különböző közösségek tagjainak, civil szervezeteinek, intézményeinek konkrét közreműködésére.

A párbeszéd elsődleges célja a kisebbségi szervezetek munkáját akadályozó, tevékenységét nehezítő rendelkezések összegyűjtése, azok módosítási javaslatainak kidolgozása.

A Közigazgatási és Igazságügyi Minisztérium önálló e-mail címet létesített az itt vázolt feladatokhoz kapcsolódó vélemények fogadására.

A nekjoganyag@kim.gov.hu címre 2010. augusztus 31-ig várjuk a magyarországi nemzeti és etnikai kisebbségeket érintő joganyaggal kapcsolatos észrevételeket, konkrét javaslatokat.

Bejli konji na radečoj zemlej

Kras in Brkini

Što pravi, ka so Vaugri nej po cejlom svejti raztrauseni? Na tau kaže ime male vesnice *Vogrsko* blüzi taljanske grajnca tö, štero je prej ménje dobilo po tom, ka so tam inda Vaugri robili. Z vesnice kauli Nove Gorice se napa- utimo dale doj pauleg taljanske grajnca, med tejm pa spoznamo nauvo, s čüdami puno sloven-

zovejo ‚spahnjence‘. Zozidani so iz vapnenoga kamla, eške streje so tö iz toga materiala. Toga so kopali v vnaugi kamnolomaj (kófejtó) v krajini, v kamli so večkrat najšli čonte od rib, stari 135 milijonov lejt.

Erična je kraška vesnica (ali mali varaš) *Štanjel*, šteri je dau- bo ime po svetom Danijeli. Njeg-

čuj malo kauštati kraško do- manjo šunko, »*pršut*« tö. Kak iz svinjski béder grata na stoli ténko narezana šunka, leko najbolje spoznamo v *Kobjegla- vi*, gde sišijo mesau v pršutar- ni. Nika ne sölknavajo, šunko vözosiši vöter burja v 9-16 mej- secov. Inda go je lüstvo gelo po končanom veukom deli (žetev, kositev) ali za svetke, ovak so go odavali v Trsti.

V maloj vesnici *Tomaj* se je na- raudo veuki slovenski pesnik *Srečko Kosovel*, šteri je trnok mladi mrau. Od svojoga Krasa je napiso več pesmi, o njegovj poeziji pa se čednjaki eške gnes- nened dosta korijo, ka njegve misli v istini znamenüjejo. Sau- sednja ves *Dutovlje* pa je erična od svoji orejovi štrukljov, štero testau pečéjo na Jürjovo.

Prejk Krasa so vsikdar tekle poti prauti Kopri pa Trsti, za- tok so lidgé tam že inda pelali s svojimi konjama blago, bili so »furmange«, foringaši. Gnes pela prejk krajine železnica pa avtocesta. Ranč zavolo tej dvej moderni pauti je grtüvo varaš *Sežana* vsikder bole važen, gnes je pravi center Krasa, nej daleč od taljanske grajnca. V veuki špitalaj vu varaši vračijo plüčne betěžnike.

V *Kobilarni Lipica* držijo par kilometerov od Sežane lejpe, bejle konje od leta 1580, gda je avstrijski nadvojvoda (föher- ceg) Karel küpo zemlau, ka aj bi za bečki dvaur gorraniili krepke kraške konje. V zgodovini so lipicance mogli zavolo bojn več- krat odpelati v Avstrijo, Italijo pa na Vogrsko tö.

Mali konji so do svojoga šestoga leta eške cejlak črni, že od mla- di lejt pa se včijo v španjolskoj šauli za gezdenje. Kobilarna má 300 hektarov trankov pa pašnikov, gde leko več kak stau konjov lejče. Gnes pride dosta lidi s cejloga sveta, v Lipici leko igrajo golf ali dejo v kasino, če pa stoj šké, leko na lejpi lipican- caj gezdi tö.

Nej daleč od Lipice najdemo

djamo Vilenico, štera je naj- starejša turistična djama v Slo- veniji, leko ka na svejti tö. V 19. stoletji so go najbolje ojdli gledat lidgé, šteri so čakali na šift v

Pred bregami je 50 km duga do- lina, po šteroj tečé reka Reka. Dosta brkinski vesnic nema vo- dovoda (vüzveték), pomagajo si tak, ka vküperzberéjo dež.

Krepki kraški konji s svojimi črnimi mlajšami

Škocjanske djame so na lišti svetovne erbe

sko krajino.

Kras se strmo zdigava nad sau- sednimi krajinami, pa segne prejk v Italijo tö, gde se spisti do maurdja pa furlanske rave- ni. Zavolo toga, ka je na grajnca dvej krajin z ovaškim vrejme- nom, tam na gausti fudi vöter burja. Komaj kaj snega spadne, na leto samo sedem dni dé. Inda svejta so lejs na Krasu skoro vse vöposekli, zatok je bila krajina puno kamla. V novejšom cajti so posadili črne baure, šteri ne nü- cajo dosta skrbi, zatok so gaušče vsikder vekše. Rastéjo po zapüš- čeni pašnikaj tö, tak dajo tipični kejp gnešnjoga, že pá zelenoga Krasa.

Po pauti vidimo samo vekše ves- nice, depa rejdká gé takša, štera má več kak stau ramov. Iže majo oprejto ali zaprejto dvoriške s sadnimi drejvami, malo grauzd- ga pa stüdenec. Na Krasu so eške poznane veuke, kraugle kame- ne posaude, v šteraj so inda dr- žali žir ali oli. Rami so na eden štauk, depa so veuki, v nji geste dosta mesta. Májo veuki raur pa peč zvün rama, štere vküper

ve ulice se zdigavajo na terasaj edna za drügo, vsikder bliže najvišišomi vreji brega. V etom varaši pa so vanej nej mesta za stube meli, zatok je vert, gda je v veštauk üšo, mogo z edne uli- ce v drügo titi, kaulivrat v drügi štauk.

Kras je dau ime za podobne krajine po cejlom svejti, prejk nemške rejči »*Karst*« je prišlo v vogrski gezik tö. Tü so oprvin v zgodovini čednjaki začnili gledati pa broditu od vodé, štera prejk vapnene zemlé tečé, pa pod njauv sebi paut in prave čüde narave naredi. Té podzém- ne djame so že pred več gezero lejtami nücali kak svetišča ali za pokapanje, so pa dostakrat v té »lükne« pred vremenom pa stvarinami pribežžali tö.

Na Krasu najdemo največ »ra- deče zemlé«, ali kak je zovéjo taljanski, »*terro rosso*«. Na etoj zemlej najbolje rasté grauzdna fajta »*refošk*«, s štere redijo naj- bole erično kraško vino »*teran*«. Tau je süjo pa trnok zdravo piti, štero má žma po malinaj.

Če pa že pigémo *teran*, moramo

Trsti. Gnesnaden je erična po- tom, ka vsikšo leto organizerajo tam literarni festival, na šterom prejkdajo nagrado *Vilenica* tö. Zavolo njenoga kanjona pod zemlauv, šteri je najvejši na svejti, so *Škocjanske djame* leta 1986 vzeli med Svetovne erbe pri UNESCO-ni. Iže pod zemlauv je napravila reka Reka, tü si je čisto vodau isko človek že v najstarejši cajtaj. Najbole batriven pa je biu krčmaroša Eggenhoffer s Trsta, šteri je leta 1815 dvejstau mejterov plavo pod zemlauv. Gnesneden pride djame gledat 70 gezero lüdi na leto, dosta je pravi, ka so té lepše od Postojnske djame.

Z ov kraj avtoceste nas čakajo bregauvi *Brkini*, šteri so nej med mediteranske krajine va- lon, v prvom redej zavolo hlad- nejšoga vrejmena. Prejk nji pela paut iz rovačke Rijeke pa kvar- nerski otokov prauti Ljubljani, pa eške inda trnok važna pošti- ja med veukima pristaniščema (kikötó) Trst pa Rijeka.

Center krajine je *Ilirska Bistri- ca*, štera je samo zavolo toga »*ilirski*«, ka v Sloveniji spoj do- sta drügi Bistrica tö geste. Brkini so prej dobili ime po »*brdinaj*«, méki bregaj, ništérni pa pravijo, ka ménje pride od vesi »*Barka*«.

Nebeska voda pa je veuki pro- tivnik lidi tö. Vsikšo tresto leto na vejke zamrzne več kak 5 cm srena, šteri cejle drejve spotere. Starejši lidgé eške ponijo štiri takše katastrofe, gda so mogli vse sadne drejve pa gaušče na nauvo saditi. Vse, ka je bilau nad 500 mejterov, je sren na nikoj djau.

O »škoromataj«, fašenski ma- škaraj v Brkinaj, so pisali oprvin pred sedemstau lejtami, zatok je držimo za najstarejšo v Slove- niji. Njino ime pride iz taljanskoga 'scaramatte' ali nemški 'schar- wachter', ka znamenüje 'nočni čüvaj'. Za fašenek poberajo dare od iže do iže, zvekšoga šunko ali djajca. Vertinji se lepau zavalijo pa go pozovejo na vküpno več- erdjo. Škoromati odijo po vesi, vseposedik spejavajo, igrajo pa norije delajo. Neoženjene dekle pa mlajše strašijo s klejščami, na papanično srejo pa sežgejo fašenek.

Vüpa jmo, ka so naši kesni, let- ni škoromati veuko ico za letos tazagnali pa se leko do zadnje štacije na našoj pauti po Slove- niji pripelamo brezi klime pa gledamo s hladnoga maurdja, kak sunce za horizontom pre- miné.

dm

OD SLOVENIJE...

Slovenija in Hrvaška dosegli nov dogovor

Premiera Slovenije in Hrvaške Borut Pahor in Jadranka Kosor sta na pogovorih v Bohinju dosegla dogovor o smeri rešitve vprašanja dolga hrvaških varčevalcev Ljubljanske banke na podlagi sporazuma o nasledstvu. Kot sta še povedala po pogovorih, Bohinj za rešitev vprašanja LB pomeni to, kar je pomenil Trakoščan za rešitev vprašanja meje. Sedaj se bodo strokovnjaki, visoki predstavniki za nasledstvo obeh držav ter drugi sodelavci v okviru tihe diplomacije takoj lotili dela na tehničnih podrobnostih dogovora, slovenski premier pa pričakuje, da bo problem rešen v treh mesecih.

Pahor in Stres sta se poklonila žrtvam

Premier Borut Pahor in ljubljanski nadškof in metropolit Anton Stres sta se prvič skupaj poklonila žrtvam povojnega nasilja v Barbara rovu v Hudi jami pri Laškem ter žrtvam nacističnega nasilja v Starem Piskru v Celju. Pred vhomom v Barbara rov sta položila cvetje in svečo in se tudi podala v rov. V Barbara rovu v Hudi jami so marca 2008 odkrili množično grobišče. Našli so posmrtno ostanke skupaj 430 ljudi, predvidevajo pa, da so v rovu posmrtni ostanki približno 3000 ljudi.

Tuji obiski se vrstijo

Nemški zunanji minister Guido Westerwelle se je na poti v Turčijo ustavil v Sloveniji na svojem prvem obisku. Tako Berlin kot Ljubljana sta ob obisku vodje nemške diplomacije poudarila, da je interes obeh držav poglobitev že sedaj tesnega partnerstva, še posebej na gospodarskem področju. Nemčijo, ki je najpomembnejša zunanjetrgovinska partnerica Slovenije, zanimajo predvsem vlaganja v infrastrukturo in energijo. Slovenija pa namerava sodelovanje na področju visoke tehnologije in razvojne pomoči okrepiti tudi z Luksemburgom. To so izpostavili pred dnevi ob obisku predsednika tamkajšnje vlade Jean-Clauda Junckerja v Ljubljani.

Prvi slovenski turnir v malom nogometu

Slovenske manjšinske samouprave Andovci, Števanovci pa Verica so 31. julija, v soboto, v Števanovci na nogometnem igrišču organizirale turnir v malom nogometu

nogometu je biu generalni konzul Drago Šiftar, steri je odpro našo prireditvev tō. Na turnir so, zvūn Dolejnjoga Senika, iz vsakše porabske vasnice prišle ekipe, pa eške

ga se je trbelo malo trūditu. Ka je nej bilau léko delo splojtistim, šteri na leto gnauk ali eške bola rejdko potegnejo na noge kopačke (csuka). Tau se je vidlo na konci, mi, »aktivni« nogometaši smo tak ojdli, kak če bi pune lače meli. Finale sta, ka se je že na začetki znalo, Slovenska ves pa Števanovci špilali, pa

je, ka bi s tauga tradicijo napravli. Vse manjšinske samouprave, ka je mamo v Porabji, bi vkūper organizirali te turnir pa vsakšo leto v drūgi vesi. Dobro bi bilau, če bi z Goričkoga eške več ekip prišlo na našo pozvanje, etak bi se te leko z njimi malo drūžili, pa materna rejč bi se tō večkrat čūla po tekma.

Na turniri je špilalo devet ekip, osem iz Porabja pa ena z Goričkoga

za vse slovenske porabske vasnice s ciljom, naj na leto gnauk se leko slovenski nogometaši srečajo in družijo. Ovak tak sploj prilike nejmajo za tau. Tak mislimo, ka je tau tisti krog lidi, štere bi dobro bilau malo aktivizirati, vej pa ka oni delajo, tau je

naši gostje z Goričkoga, z Būdinec. Etak bi te sedem ekip meli, dapa te so si eške kūjarge tak zmislili, ka oni tō vōpostavijo edno ekipo. Tak je te osem ekip bilau, štere smo z žrebanjom na A pa na B skupino razdelili. Tekme so se v desetoj vōri začnile pa v

Generalni konzul Drago Šiftar je pozdravo udeležence (z leve). Zraven njega predsedniki slovenski samouprav Pišti Trajbar, Karči Holec pa Agica Holec

Slovenska ves je zmagala. Za tretjo mesto so se Veričani pa Būdinčani špilali, pa Būdinčarji so zmagali. Peti so Andovčani gratali, šesti Sakalovci, sedmi Gorejnji Se-

steri so nam kosilo za šenki

Tekme so potekale v prijateljskom vzdušji

nin tū eden falat kulture, če ranc ne plešajo ali popejvajo. Na prireditvaj dve krovni organizacij ali manjšinski samouprav ta mladina zvešoga vsigdar vōostane. Škoda je zato, ka na turniri se je vidlo, ka če majo interes, te so fejst aktivni pa naleki organiziraš prireditvev vkūper z njimi.

Častni pokrovitelj I. slovenskoga turnira v malom

štrtoj vōri so se končale s finalom. Kak nam organizatorjem je nej tau biu glavni cilj, ka štera ves katero mesto dosegne, tak vasnicam tō nej, pa tau se je vidlo na tekma tō. Sploj športno so se špilale vse ekipe, pa skrb so mele eden na drugoga. Najbola vejn na ekipo Gornji Senik, zato ka oni so bili najbola mlajši. Dapa zato nekaj zmagati mora, pa zavolo tau-

Ka bi Andovčani pa sodniki nej žedni ostali, se je skrbo Vendel iz Būdinec

Prvo mesto so dobili Slovenčarje, kapetan Gabor Bartakovič s pokalom

nik, osmi pa kūjarje, šteri so se zvali Old Boys. Nej čūda, ka so se nej mogli koncentrirati, vej pa oni so nam kūjali divjačinski golaž, ka smo ga po finali vse pogeli. Naš cilj, ka smo organizirali turnir v malom nogometu,

pripravili. Pištini Dončeci pa Lacini Šōmeneki od Športnoga drūštva Števanovci, šteriva sta nam dosta pomagala pri organiziranji pa pri tejm, ka so nam igrišče pripravili.

Karči Holec

Pismo iz Sobote

Regina, trno čedna ženska

Liblene moje, dragi moji, v tej žmetni časaj ne moremo brezi moje tašče Regine, trno čedne ženske. Una je gé ženska za vse čase. Una je gé ženska, ka go eden lagvi ali pa dober čas ne more doj bujti. Kakoli se zgodi. Se moja tašča Regina, trno čedna ženska, nazaj na nogé postavi. Una je gé kak kakši političar. Vej vam brž vöovadim, od koga si brodim. Moja tašča Regina, trno čedna ženska, je gé ženska za vse čase. Tau sam že gnauk povedo pa sam mogo eške gnauk. Ka te me razmeli, sam tau eške gnauk mogo prajti. Ja, živemo v takši lagvi časaj, ka si več ranč ne moremo brodim, ka je gdasvejta baukše pa lepše bilau. Depa mojej tašči Regini, trno čednoj ženski, je vsigdar lagvo. Leko, ka je biu najbolje dober čas ali pa najbolje lagvi, njoj je nigdar nej dobro gé. Una vsigdar mora nika vujati, ovak je nej zdrava gé. Ranč tak kak naši najbolje prejdni političarge! Uni ne smejo biti najbolje prejdni v dobri časaj. Tau pa zatoga volo, ka se ne morejo vöpokazati. Morajo pa se vöpokazati, ka se leko tak vidi, kak uni nam rokau davlejo, ka nas voda ne zaligé. Se razmejmo? Če je vse najbolje dobro v našom žitki, ka mamu vsega zavole, je nej dobro gé. Mujs mora lagvo biti, ka se leko uni vöpokažejo. Ka se vöpokažejo, kak nas iz vodé ali pa dreka vövlačijo. Političarge ne marajo, ka bi dober čas biu. Mujs mora kriza biti, mujs mora nika naopek ojditi, ka uni leko svojo modrijo tirajo. Ranč takša je gé moja tašča Regina, trno čedna ženska, tö. Če nikšne baje nega, una jo vönajde. Una bajo vönajde, samo ka leko po tejm ostane trno čedna ženska. Našim prejdijim glavam tö takšo trbej. Če je vse vredi, kak mora biti, je nej dobro gé. Če je vse vredi, si brž nika vözbrodijo, ka se leko ko-

rijo med seuv pa se spravljajo, steri je gé najbolje čeden.

Moja tašča Regina, trno čedna ženska, vsigdar kaj takšoga vönajde. Tri dni smo se doma trno dobro razmeli. Tak smo bili, ka si tau človek ranč ne more brodim. Pa je nej dobro bilou! Nej, za njau je nikak nej dobro bilau!

»Dragi moji! Vi neka lagvoga škéte naprajti, samo ka mo ge kvar mejla,« je začnola na tretji den naši lejpi časov. »Mi se preveč dobro razmejmo! Tau je nej najbolje normalno! Tau je nika nej vredi,« se je že skur korila z nami.

Pa bole, kak smo njoj gučali, kak nika neškemo njoj naprajti, bole nam je nej vörvala. Ranč tak, kak v našom parlamenti. Če je kaj najbolje vrejdi gé, se edni že spita vajo, ka je gé naopek, ka je vse vredi. Na, zatogo volo si je moja tašča Regina, trno čedna ženska, brž nika vözbrodila.

»Znan, vejmo, gor sam prišla, ka je gé,« je začnola gučati trno na glas. »Vi nika delate pa ne dopistite, ka bi ge kaj od toga vej dla. Vi ste gé nikšna domanja mafija,« se je trno graubo doj svadila. Mi smo go samo z blejdim gledali. Smo go z blejdim gledali pa smo nej vedli, ka aj si brodim. Una pa je brodila tadale. Je brodila tadale pa ta naprej.

»Vsi se mi nut v rit vlečete, samo aj gor ne pridem, ka se godi!«

Depa nika se je nej godilo. Nika lagvoga smo nej brodili, samo je vse bilau najbolje normalno. Za mojo taščo Regino, trno čedno žensko, pa je tau nejnormalno. Ja, kak una pa tak naši najbolje prejdni neškejo meti normalen čas. Mujs mora nika nenormalno biti, ka se leko vöpokažejo! Na, se škejo vöpokazati, se škejo naprajti za trno čedne lidi. Škejo biti

9. KMEČKI PRAZNIK Skupnosti južnokoroških kmetov ali Srečanje kmetov treh dežel

Na povabilo Skupnosti južnokoroških kmetov je 25. julija 2010 v organizaciji Razvojne agencije Slovenska krajina skupina porabskih sadjarjev odpotovala v Železno Kaplo na 9. kmečki praznik. Skupini se je pridružil tudi generalni konzul Drago Šiftar s soprogom.

Takoj ob prihodu v Železno Kaplo je Porabce pozdravil župan Železne Kaple, Franc Jožef Smrtnik, ki se je pohvalil, da je edini slovenski župan na avstrijskem Koroškem. Ker na njegovem volilnem območju živi le 30 odstotkov Slovencev, pomeni, da je dobil tudi glasove Avstrijcev. Gospod Smrtnik opravlja delo župana že poldrugo leto in je zelo priljubljen med ljudmi.

Program 9. kmečkega praznika se je začel s sv. mašo v farni cerkvi v Železni Kapli. Vodil jo je domači župnik v tekoči slovensščini, dopolnil pa cerkveni zbor s prečudovitim slovenskim petjem.

Razen porabskih gostov so se praznovanja v Železni Kapli udeležili tudi gostje iz Benečije v Italiji, kot tudi Slovenci iz Trzina, Logarske doline, Solčave, Jezerskega in drugod. Obisk je presegel pričakovanja organizatorjev in slovensko kulturno društvo »Zarja« iz Železne Kaple je odlično opravilo nalogo organizatorja. Celotno prireditev je spremljalo slovensko petje ansambla »Korotan« iz Šentprimoža v Podjuni, sester Kerbitz iz Pliberka, ansambla Koroške kmetijske zbornice, prireditev pa je popestrila tudi otroška folklorna skupina »Zarja«.

V pozdravnem nagovoru je župan je med drugim posebej lepo pozdravil goste iz Porabja, saj gre za prvi obisk Porabcev v Železni Kapli.

Ob povratku so si Porabci ogledali še slap v Wildensteinu in se v večernih urah pripeljali nazaj v Porabje.

Lili Šiftar

nekše fejle mali bogauvge. Za boga pa vejmo, kak je z njim. Un vse vidi, un vse vej pa un vse leko obredi. Depa če je vse vredi gé, nika nej trbej obrediti, nika nej trbej vöobrnauti. Pa če je tak gé, nam ranč nej trbej naši prejdni velki glavášov! Nam nej trbej lidi, ka se za male bogauve držijo! Dobro, moja tašča Regina, trno čedna ženska, aj živé eške duga lejta. Depa una si brodi, ka je nej živa gé, če nema nikšne velke baje, kakše velke

nevaule. Vej se pa razmejmo, ka nej?! Ka pa bi padarge delali, če bi vsi najbolje zdravi bili?

Liblene moje, dragi moji, vi pa mi dun zdravi ostante. Lejpi tö pa radi se mujs morate meti, ka iz toga leko kaj lejpo ga vözraste. Depa aj vas moja tašča Regina, trno čedna ženska, ne vidi. Če te se preveč radi meli, una brž gor pride, ka je tau nikak nej vredi gé.

Miki

Zveza Slovencev na Madžarskem | Novice | Programi, prireditve

Zveza Slovencev na Madžarskem
Magyarországi Szlovének Szövetsége

Zveza Slovencev na Madžarskem
Gardonyijeva 1
9970 Monošter/Szentgotthárd
Telefon: 00 36 94 380 208
00 36 94 552 596
E-pošta: info@zveza.hu

zveza.hu

... DO MADŽARSKE

40 let delovne dobe za upokojitev

Po načrtih vlade bi se od januarja 2011 ženske lahko upokojile pod pogojem, da imajo 40 let delovne dobe ne glede na njihovo starost. Vlada je o tem že sprejela sklep, o katerem bo parlament glasoval na jesenskem zasedanju. Ob taki upokojitvi bi upokojenke prejemale polno starostno pokojnino. O ugodni upokojitvi moških vlada zaenkrat ne namerava razpravljati, je povedal na tiskovni konferenci strokovnjak FIDESZ-a za pokojninska in starostna vprašanja, László Iván.

Če bi zdaj bile volitve...

Če bi zdaj bile volitve, bi ponovno zmagala stranka FIDESZ, ki bi jo volilo 37 odstotkov vseh volivnih upravičencev, med pristaši konkretnih strank bi dobila stranka 61 odstotkov glasov. Socialisti bi dobili 12, stranka Jobbik 8, stranka LMP pa 4 odstotke. Podatki Agencije za merjenje javnega mnenja Sonda Ipsos kažejo, da se politična paleta od aprilskih parlamentarnih volitev ni skoraj nič spremenila. Zaledje vladajoče stranke pomeni skoraj 3 milijone volivcev, ki so zvesti stranki Fidesz. Njihova volilna aktivnost je 71-odstotna, medtem ko bi zdaj le 50 odstotkov vseh volilnih upravičencev šlo na volišče. Opozicijski socialisti so obdržali svojo volilno bazo, približno milijon volivcev, stranka je najmočnejša v glavnem mestu med volivci, starejšimi od petdeset let.

Novi predsednik države je 6. avgusta prevzel funkcijo

Četrty predsednik demokratične Madžarske Pál Schmitt je 6. avgusta prevzel funkcijo od Lászlá Sólyoma. Pred njima sta to nalogo v zgodovini demokratične Madžarske opravljala Árpád Göncz in Ferenc Mád. Na svečanost v Aleksandrovo palačo, ki jo je prenašala tudi televizija, so povabili 200 gostov.

Informacije o pikniki porabski slovenski penzionistov na Verici

Predsedstvo Drštva porabski slovenski penzionistov je vküper s Slovensko zvezo pripravilo program na svojom djilejši za tradicionalni piknik drštva. Porabski slovenski penzionisti do piknik meli v soboto, 4. septembra 2010, od 14.00 do 19.45 vöre v kulturnom daumi na Verici-Ritkarovci. Prejdnji penzionistov v vsakšom kraji svoji lidam na znanje dajo informacije pa do 25. avgusta morajo vedeti, kelko lüstva bau na pikniki, naj pri cajti vse leko pripravijo vküper s Slovensko zvezov. V

kulturnim daumom de pa lüstvo čakó s svojo harmoniko, na željo penzionistov, Lajči Nemeč s Hodoša. Kulturni daum za piknik je z dobre vaule v pausado dau žüpan vesi Verice-Ritkarovci, gospaud Andraž Dončec, zakoj se me predsedstvo trno lepau zavali. En tau stolov pa stolic tü oni dajo v pausado, drügo pa Slovenska zveza. Vekši tau lidi de melo mesto znautra v kulturnom daumi, menši tau pa na terasi, gdé de plac za plesanje tü. Penzionisti iz vsej krajev se furt lepau pozdravljajo med seov, vsi

restavracija Lipa. Mlajše ženske do zaprošene samo djesti vönositi pa dola pospravlati, kak je tau šega. Brigo pa ceringo zavolo pečené niške nede emo, tau de tü drštvo melo prej. Za piti valaun se pa vsakši sam mora brigati, kak je tau že šega od lani mau. Pri tejm tak leko dobi pomauč lüstvo, ka prejdnji piti po bautaj nota pokipövjavjo, etak nedo krčmene cejne. Naj vsi leko gnako svetijo, naj nikoma nej trbej cejli zadvečerek delati, za piti vöodavat bau kölnarca privatno, stera se redno razmej na tau delo. Za piti de se odavalo pivo, črno pa bejlo vino (stero so furt valili), sauda, mineralna voda pa brezalkoholne piti. Kašno piti bau pa s kakšno cejnov, de vönapisano pri šanki pa na vsakši sto se deja cenik. Če stoj kaj drügo želi, si gont leko namaže v domanji krčmaj, gdé vsakšoga tü z veseldjom čakajo. Fudaš de tü vödavo té zadvečerek, ka tá generacija pri plesaj ne pozna tröjda, ranč kak pri deli nej. Njagvo ceringo pokrijva lüstvo pa drštvo vküper. Drštvo svojo ceringo leko vöplača s pejnaz, ka je dobilo od Slovenske zveze za letno delo, zakoj se v imeni drštva zdaj tü lepau zahvali. Na piknik do pozvani za lücke delegacija Drštva upokojencov Murska Sobota pa DU Puconci, predsednik z delavci Slovenske zveze, žüpan domanje vesi pa domanjo lüstvo, stero se je gdasvejta vcuj držalo k drštvi.

Večer na 19. 45 vöro se dva avtobusa postavita pred kulturni daum na Verici, steriva te ranč v tistom redej pelala nazaj, kak sta pelala vö. Etak vsij nagnau leko pridejo pa odidejo. Busa ta lüstvo v vsakšo ves domau pelala. Etak vsi pri cajti leko domau pridejo.

Predsedstvo si želi, naj se vsi dobro poznajo pa lejpe spomine doživejo.

Klara Fodor

Prvi djilejš z nauvi prejdnji slovenski porabski penzionistov

Prejdnji - predsedstvo - Drštva porabski slovenski penzionistov so 27. juliša 2010 meli prvi djilejš z nauvo predsednico Elviro Mešič pa blagajničarko Margito Korpič. Po pravici sta Micka Svetec kak predsednica pa Irenka Mukič kak blagajničarka dočas v funkciji, dočas biroviya ne zemerka nota nauve funkcionarke. Za toga volo prosimo porazmenje.

Na djilejši po pozdravi so se členi najprvin spoznavali med seov, ta se je prajlo, kakšne navade ma drštvo, kak se je delalo do tejsa mau, pa ka je eške v programi do konca leta. Škoda, ka je Micka Svetec tau delo nej stejla tadale opravlati, depa če se je ona tak odlaučila, se mora tau poštövjati. V imeni vsej članov pa Slovenske zveze se tak za njeno delo kak delo Irene Mukič oceni pa zahvali na velkom djilejši (občnom zbori) v novembra.

Nauva predsednica Elvira Mešič je bila zaprošena, naj s svojimi nauvimi mišljenji, idejami pomaga pa tadale pela delo penzionistov, naj si že od začetka tak zmišlava, ka de na dugši čas opravljala tau delo, če de lüstvo tü zadovolno z njauv. Pomauč pri deli dobi tak od Slovenske zveze kak od vsej prejdnji, steri so z lidami najbola povezani, steri najbola poznajo želje pa mišljenje členov v svoji vasaj. Sodelavka Slovenske zveze, stera je tau pisala, je tanačivala, naj se že nauva predsednica tü vcuj vzeme, nota navči, naj predsedstvo začne delati bola samau od sebe. Zveza de tadale pomagala, depa bola od zar pa telko, kelko je potrebno. S tejm šké zadobiti, naj si tak lüstvo kak predsedstvo eške več zmišlava, vönajde, ka bi radi delali, kašne nauve programe bi radi meli, kak bi je trbelo vöspelati. Vsi leko vejmo, ka je dobre programe furt bola težko vönajti, kak pa taoprati, sploj pa té, gda je tau drštvo v štirinajsti lejtaj že melo prej šestdeset velki pa menši programov. Dobra pelda je bila na tau, ka je nekaj že tanačivo predsedstvi, naj penzionisti vküper dejo na turo z biciklini. Té program se prvo paut leko razglasi v Varaši pa Slovenskoj vesi med tistimi, steri so pri zdravdji eške leko zatau. Gda vročina popisti, se té program na znanje da pa leko vöspela. Dobro bi bilau, če bi zvöjn redni velki štiri letni programov pa vsakši kraj posaba zasé emo program, kama bi pozvau vcuj domanjo lüstvo tü. Tau bar letno gnauk! Tau šego de trbelo nazaj prinesiti. Margita Korpič je tü vsakšoga lepau pozdravila, ona de mejla prej gazdvanje, de vodila vse na papiri, kak je tau po najnovjšem zakoni naprej napisano, ka je rejsan velko pa komplicirano delo gratalo. Margita se je nalekla, je dola napisano pripravila predsedstvi, kak stodji drštvo s pejnazi, tjelko pejnaz je melo prišparano z lajnškoga leta, letos od koga tjelko pejnaz je dobilo, na koj vse pa tjelko je bilau pocerano do tejsa mau. Po tejm je prišo na red dnevni red, pod sterom so se vse konkretno zgončali, kak naj bau že tradicionalen piknik. O tom več v drügom članki.

Letos je predsedstvo pozvano 4. septembra na svetek 40-letnice dela Drštva upokojencov Puconci, na konci decembra pa k DU v Mursko Soboto.

Členi predsedstva so obečali, ka do oni tadale na pomauč pri vsakšom deli, do na tejm, naj se vsi členi drštva furt dobro pa lepau majo med seov, naj se vsakši z veseldjom drži v tau družbo.

Klara Fodor

Kejp z lanskoga piknika na Verici

soboto, 4. septembra, se lüstvo od Gorejnjoga Senika do Varaša z rednim avtobusom leko pripela na avtobusno postajo v Varaš. Töj vöstaneta dva posaba zapovedaniva avtobusa na 13.30 vöro. Steri bus, gdé tá de pelo, se povej pri cajti taum na postaji. Eden bus de pelo lüstvo, steri so z Gorejnjoga Senika, Dolejnjoga Senika, Sakalauvec, Slovenske vesi pa z Židahegya. Té bus pela po kračašoj pauti prej brgauv pa se stavi pred kulturnim daumom na Verici. Drügi bus de pelo Varašance pa števanovski tau. Varašanci tü leko gora staupijo na avtobusni postaji ali na postaji pred policijov na glavnom trgi v Varaši. Té bus se stavi pri tabljaj za avtobuse, gdé de stoj čakó v Trauščaj, Máriaújfaluni, Otkauvci, Andovci pa Števanovci. Na Verici pred

majo nika lejpoga prajti eden drügom, žejo de tü trbelo pogasiti, zatau de do 15. vöre fraj čas, naj niše sile nede. Ludvig de vmes že leko igro. Prejdnji so se tak odlaučili, ka na pikniki dojde pauvörni kulturni program, steroga privravijo Gorički lajkoši pod vodstvom Stanka Črnka z Goričkoga pa najnovjša kulturna skupina Slovenske zveze, tau je Folklor-na skupina slovenski žensk v penziji toga drštva. Pogostitev de od 16. vöre. Po tistim si pa vsakši sam odabaré program zasé. Leko se odi, šeta po vesi ali se dé po učnoj pauti v Ritkarovce štruce pogledniti, leko do se spejvale porabske naute pa de se do večera leko plesalo, pogučavalo, dočas nede trbelo domau titi. Za pogostitev, večerdjo, drštvo poskrbi, stero zdaj prapravi

PESJI ŽITEK PISA ALBERTA

Albert je pes. Pes z repom, ka nigdar ne enja majütati es pa ta. Albert je pes, ka na sebi dosta farb nosi. Albert je pes, ka laja. Albert je pes, ka grzé samo gda gej. Albert je pes, ka bi ga vsikši človek škeu za svojga meti.

GUGA NE RAZMEJ

Lidge mamó pisé. Mamó kakšnoga ftiča tö. Leko eške kakšno stvar. Ja, pa mačke, ka nej. Depa takšo, ka bi pes emo mačko, takšo se na rejdko čüje. Če se sploj čüje. Depa Albert ma svojo mačko. Ta njegva mačka Guga je rejsan čüden patröun. Vcejlak sama za sebé se drží. Sebé ma za najbolje čedno stvorenje na svejti. Pa Alberta nikak ne more razmeti, ka neške telko spati, kak tau una leko. Pa tak vövidi, kak bi njoj Albert trno na žile šau. Ja, tak vövidi! Depa, depa dun ga rada ma. Kak pajdaša, ka se razmejmo. Guga je vpamet vzejla, ka je z Albertom nej vse tak, kak je bilau. Ka je nej vse vredi po tejm, gda je Alino spozno, svojo velko lübezen. Na, Guga ne vej, ka je tau lübezen. Vejn je tak manjasta, ka bi una nikak nej mejla volau zalüblena biti. Vejdla je, kak je vcejlak ovakšen grato. Depa zakoj, tau rejsan nej. Vejn bi Guga nigdar nej razmejla. Bi nej nigdar razmejla, če bi nej k Alberti pa k Pavli prišli Miša pa Alina. Biu je den, den kak vsikši drugi. Na, leko bi biu. Leko bi biu kak vsikši drugi, če bi nej Albert pa Pavel cejli den lejtal es pa ta. Nin sta si nej mesta najšla. Kak se je eden doj vseu, je drugi gora stano pa začno ojditi es pa ta. Kak bi pa ovak bilau, če pa sta čakala. Albert je čako, ka njegva velka lübezen Alina pride.

Pavel pa je čako, ka Miša pride, v stero je vcejlak na nauvo zalübleni. Guga je rejsan nej razmejla, ka se godi. Pa njoj je tau od njiva delo trno na žile šlau. Dokejš, dokejš sta nej prišle. Dokejš sta nej na dvaur staupile Alina pa Miša. Albert pa Alina sta se brz cejliva srečniva začnola naganjati kauli kiklov. Njiva sta se naganjala, Pavel pa Miša pa sta si v senco dola vsejla. Tak sta sedela, pomalek gejla pogačo pa se zgučavala. Dosta sta se pogučavala. Guga je gledala, kak se njeni Albert naganja z Alino. Nej je mogla razmeti! Nej je mogla razmeti, kak nekaj ma takšo nebesko volo, ka se samo tak naganja koulakvrat. Od toga gledanja je tak trüdna gratala, ka je eške snena tö gratala. Doj se je legla pa se vküper potegnola pri Pavlovi nogaj.

»Kakša lejpa mačka!« je prajla Miša pa go začnola baužati.

Jaj, kak njoj je tau dobro spadnolo!

»Guga se zové,« je biu srečen Pavel.

»Lejpo pa malo čüдно menje.«

»Ne vejmo zakoj, depa tak sam si vözbrodo. Leko ka zatoga volo, ka sam že kak bole menjši pojbič vedo, ka je nej najbolje čedna mačka,« se je smedjau Pavel.

Pa se je smedjala Miša tö. Se je smedjala, Guga pa si

je brodila vcejlak po svoje.

»Ti boš gučo, ka sam nej najbolje čedna mačka!? Ti, ranč ti!? Ka pa tvoj Albert? Vej ga pa pogledni, ka zganja kauli rama? S tisto se naganja kauli kiklav, kak bi ranč nika pameti nej emo v glavej. Ti boš od mene gučo, ka sam nej čedna. Ge sam najbolje čedna mačka, ka je gé na taum svejti, ka boš vedo,« si je brodila pa pistila, aj go Miša bauža tadale.

Albert pa Alina sta pomalek trüdniva gratala. Njiva sta se tö Pavli pa Miši doj pri nogaj legla. Gvüšno, ka njiva je Guga vpamet vzel. Njiva je vpamet vzejla pa si tadale brodila vcejlak po svojom:

»Na, je tau zdaj kakša pamet?! Je tau zdaj čedno gé?! Naganjala sta se, ka sta zdaj tak zmantraniva, ka več stati ne morata. Pa pravijo, ka je pes čedna stvar. Tau nikak ne more čedno biti!«

Guga je spala tadale, gda sta Alina pa Miša sloboud gemale. Če bi nej spala, bi vidla Alberta oči. Bi je vidla, kelko lübezni je nut gé pa bi po tejm leko razmejla. Pa bi vidla od Pavla oči tö. Bi ranč tau vidla kak v Albertovi očaj. Pa bi vejdla, zakoj si je cejli den nej mesta najšo. Depa Guga je tak čedna gé, ka nika ne razmej.

Miki Roš

Mladi rokometas Máté Kozma

»Če vem še en jezik več, sem še en človek«

Pred kratkim sem obiskala novo predsednico porabskih upokojencev Elviro Mešič, ki je med drugim veliko lepih besed povedala tudi o svojem vnuku, predvsem o tem, da je priden učenec, ki se lahko pohvali tudi z znanjem slovenskega jezika. In glej ga zlomka, izkaže se, da je 16-letni Máté, ki se piše Kozma, pri babici tudi na obisku. In tako beseda da besedo.

Pobaram ga, kako to, da se je odločil, da se nauči slovenskega jezika. »Poleg madžarskega vem tudi angleški in nemški jezik. Ker igram rokomet in se mi zdi pomembno, da kot rokometas obvladam več jezikov, saj se srečujem z mnogimi igralci iz drugih dežel, sem začutil, da se moram naučiti tudi slovensko,« odločno poudari mladi Monoštrčan, ki se zdaj šola in hkrati igra rokomet v Veszprému. Za učenje

slovenskega jezika ga je motiviralo tudi to, da sta babica in dedek Slovenca, čeprav sam opaža, da je težava, ker stara starša govorita porabsko narečje, on pa knjižni jezik, tako da si pri pogovoru morajo pomagati tudi z madžarskim jezikom.

»Babica me je naučila nekaj narečnih besed, knjižno slovenščino pa sem se začel učiti kar sam, brez nekih posebnih knjig ali delovnih zvezkov, predvsem ob pomoči babičine prijateljice Klare Fodor, ki mi je res veliko pomagala.« Zdaj svoje znanje utrjuje tudi v stikih z rokometnimi prijatelji, ki jih ima veliko tudi v Sloveniji, kjer bi želel - po tem ko čez dve leti naredi maturo - tudi nadaljevati šolanje. »Slišal sem, da bi leto, ki je namenjeno pred študijem za učenje jezika, lahko preživel tudi v Novem mestu, bomo videli,« glasno razmišlja Máté in doda: »To je dobro tudi zaradi tega, ker bodo čez dve leti v kategoriji mladincev še letniki

1994 in mlajši, in ker sem se rodil leta 1994, bom lahko takrat še eno leto igral za mladince.«

Nedavno sta se slovenska in mad-

Máté Kozma

žarska reprezentanca pomerili za uvrstitev na svetovno prvenstvo. »Madžari so igrali bolje, problem Slovenije je bil, da v zadnjih minutah odločilnega srečanja njeni rokometasi sploh niso mogli doseči gola, kar je Madžarska

izkoristila,« strokovno pojasni mladenič, ki se je pred kratkim v Balatonboglárju udeležil tudi priprav druge madžarske reprezentance.

Zdi se, da ambiciozni športnik ve, kaj hoče. Ker se zaveda, da se z rokometom najbrž ne bo dalo živeti celo življenje, »saj se kot igralec lahko kdajkoli tako poškodujem, da mi to prepreči uresničiti cilje na športnem področju. Izkoristiti moram sicer vse možnosti, lahko bi postal tudi trener ali sodnik, skratka, rad bi se ukvarjal z rokometom do konca življenja, saj je to najboljši del mojega življenja.« Tako kot njegova starša se zaveda, da mu smeje načrte lahko prepreči kakšna poškodba, zato veliko časa posveti tudi knjigam (zdaj ima v šoli povprečje 4,88); ker ga najbolj veseli matematika, pa bi rad študiral nekaj v tej smeri.

Ob koncu se v najin pogovor spet vključita še babica in dedek. In ko takole malce pomagam pri

prevajanju iz porabskega v knjižni jezik in obratno, se zavem, da se že dolgo nisem s takšnim užitek pogovarjala z nekom, ki ima še vse življenje pred seboj. Na žalost se prevečkrat zgodi, da mladi Porabski Slovenci, ki se učijo slovenskega jezika v šoli, tudi po nekaj letih učenja težko izrečejo stavek ali dva. Vsekakor je Máté dokaz, da se tudi slovenskega jezika da naučiti, čeprav vsi najbrž nimamo takšnega talenta za učenje jezikov, kot ga ima sam. »Če vem še en jezik več, sem še en človek,« mi še pove za popotnico. In še kako prav ima, zato mu želim, da bi še naprej nadgrajeval svoje znanje slovenskega knjižnega jezika in poskušal, kljub obilici šolskih in rokometnih obveznosti, čim večkrat priti v stik z babico ter v pogovoru z njo »vsrkavati vase« tudi prelepo porabsko govorigo.

Silva Eöry

